

15 Ağustos 2001 günü anısına...

ELBRUZ'A BİR DOST BIRAKTIK

Zirvenin altına gelmiştik; buzula girmek için hazırlık yapıyorduk bu, esnada rüzgâr gerçek yüzünü iyice göstermişti. Zirveye ekip halinde ulaştığımızda yüzlerdeki duygulu bakışı, mutluluğu ve başarmanın kıvancını zirvelerde olanlar gayet iyi bilirler. Kampa dönmüş Ağrı'nın zirvesini arkamıza alıp gün batımıyla güneşin karlı Doğubeyazıt'a vuruşunu, Ali (Ali Kemal Kepenek) ile birlikte seyrederken, Ağustos ayında planladığımız Elbruz'u düşünüyorduk.

Hem zaman hemde Elbruz tırmanışı için hazırlıklar hızla ilerliyordu. Tırmanışa katılacak olanların belirlenmesi için hummalı, bir o kadarda heyecanlı günler sürüyordu. Rusya'daki bağlantılar hele de o vize işlemleri için zorlu çalışmalar sonunda, yorucu bir o kadar da zor ve stresli hazırlıklar tamamlanmış gibiydi. Trabzon Rus konsoloslüğünde kalın camın arkasında sürekli bizden farklı evraklar isteyen Yuri; son kez yanına gittiğimizde, gülerek pasaportları uzattı. O anda Ali; "İşte şimdi yandık gidemeyeceğiz" dedi. Vizeleri görünce, "Ali bu da sanırım, Rus şakası!" dedi. Bu arada akşamları antrenmanlar da yoğundu. Özellikle Serdar (Serdar Sönmez) ve Ali gündüz yoğunluğunun ardından KTÜ Kampüsü'nde koşuyor, ve mukavemet çalışıyor akşamları ise hep beraber KTÜDAKS (KTÜ Dağcılık ve Kış Sporları Kolu) odasında tırmanışla ilgili sohbetler yapıyorduk. Nihayet Bünyamin (Bünyamin Usta) in gelmesi ile ekip tamamlanmıştı.

Limana gittiğimiz de genç dağcılar KTÜDAKS'a yakışır bir uğurlama hazırlamıştı. Herkes oradaydı. Gemi yolculuğu başlamış, tüm yorgunluklar bitmiş yerini heyecan ve umutlar almıştı. Güzel ve eğlenceli bir yolculukla Soçi'ye varmıştık. Terminale ulaşıp Mineralny Vody şehrine gidecek olan otobüste

yerlerimizi ayarlamış bu rahatlıkla kısa bir Soçi turu atmış dönüşte bu güzel şehir için ayırdığımız bir günlük kalma planımızın ne kadar doğru olduğunu anlamıştık.

Uzun bir yolculuktan sonra Mineralny Vody şehrinde bizi bekleyen İslam adındaki minibüs şoförüyle buluştuk. Baksan vadisine giden yol, Kafkas dağlarının o muhteşem yüzünü yavaş yavaş gösteriyordu. Then shan dağlarının sanki küçük bir modeliydi. Birde yollarda yazan Rusça yazılar sanki bana oralardaymışız izlenimi veriyordu. İslam'ın teybinden çıkan Rus şarkıları halen kulaklarımda.

Terskol'daki Ceget otele ulaştığımızda Georgi ile buluşup gerekli resmi işlemleri yapmış rota hakkında bilgiler almıştık. Biraz yürüyüş yaptıktan sonra ertesi güne hazır olmak için otele gidip erkenden yatarak rahat bir uyku çekmiştik. Kalktığımızda İngiliz ekibinde çıkış için hazırlıklarını yapmıştı birlikte teleferiğe gitmiştik. Üç teleferik değiştirerek 3200 metredeki kampa ulaştık. Buradaki özel silindirik evlerin hepsi dolmuş, sanki dağ dağcılar tarafından istila edilmişti. Zirveyi deneyenler, aklimitizasyon çıkışları yapanlar ve zirveden dönen dağcılar dağda müthiş bir görüntü yaratıyordu. Dördümüz bir üst kampa 4100 metredeki Priut 11 kampına ulaştık ve orada yerleştik. Her şey çok güzel ve o kadarda neşeli geçiyordu. Küçük çantalarımızı alarak aklimitizasyon amaçlı olarak 4500 metreye kadar yürüdük ve sonra kampa döndük. Bu esnada zirveden gelen dağcıları gördükçe ve de onlarla konuştuğça zirve ye ne kadar yakın olduğumuzu hissediyorduk. Pruit 11 kampında akşam İtalyanların uzun sohbetleri bizim de erken yatmamıza engel oldu. Bu esnada Ali'nin cep radyosundan TRT FM kanalını dinlemek bize moral veriyordu aslında tüm kamplarda bu kanal dinleniyordu. Ruslarda sürekli beğendiklerini söylüyorlardı. Bu dağlarda Türk dağcı görmeyen Ruslar, Ağrı dağına nasıl gidecekleri ve Türk dağcılar hakkında bilgi istiyorlardı. Ertesi gün Ali bana dönerek" Ersan (Ersan Başar) Hocam şu havaya bak, pırl pırl, şimdi bile zirve yapabilecek gibiyiz" dedi gülüşerek, Elbruz'un o muhteşem yüzünü seyrederek, çaylarımızı yudumladık. Çantaları sırtlanarak 4600 metre kampına ulaştık ve taşların arasında çadır yerimizi ayarlayarak kampı attık. Çadıra girip bir şeyler yedik bu esnada hava biraz kapamıştı, sis çıkmaya başlıyordu. "İşte" dedim "dağa geldiğimizi anlıyorum, Kaçkar gibi oldu görüş yok ama dağ orada biraz yükselip kendimize gelelim". Kramponları takarken Serdar slayt çekiyor, Bünyamin'de dağa bakarak KTÜDAKS ruhu hakkında konuşuyordu. Yürüyüşe başladık önce 5000 metreye kadar yükselerek çekim yaptık, zirveden

dönen dağcılardan zirvenin ne kadar kötü olduğunu öğleden sonraya kalan dağcıların zirveyi fırtına nedeni ile tamamlayamadıklarını öğrendik. Kampa döndüğümüzde, hava ortalık gittikçe kötüleşiyordu. Çadırda Ali'nin bizim için hazırladığı bol baharatlı spesialitesi keyifli geçen akşam yemeğimizin en güzel ayrıntısıydı. Bir de bulaşığı yıkayınca, "Ali yukarıda bir üst kamp yok bu kadar çalışma" diye gülüştük. Yatmadan önce sabah 3 gibi kalkıp zirve yolunun planlarını ve yanımıza alacaklarımızı ayarladık. Uyumuştum ki korkunç patlamayı andıran ses, benim gibi herkesi uyandırmıştı. Bu yıldırım ve çakan şimşeklerin gürültüleri idi. Tabii ki yağın buz parçaları demek daha doğru olacaktı. Bu gerçekten moral bozucuydu çünkü hemen yanımız da bulunan kayalar kayarsa yapacak bir şeyimiz olmadığının farkındaydık. Yağış bu şekilde devam ederse beklememiz gerekeceğini söyledim. Zaten dışarıda göz gözü görmüyordu. Beklemeye koyulduk 15 Ağustos 2001 sabah, saat 8 gibi hava açılmaya başladı. Hızla çadırdan çıktık, 4800 metrelere geldiğimizde hava daha da iyiydi ve bizi gören bazı gruplarda çadırlardan çıkarak tırmanışa başladı. Normal bir tempo ile yükseliyorduk 5200 metreye geldiğimizde yüksek irtifa antrenmanları yapan Rus dağcıları gördük. Son hamleyi yapmak üzere mola verip bir şeyler yedik. Zirveye doğru tırmanışa başladık, bu esnada rüzgâr çok şiddetlenmişti. Ayakta durmak bile güçleşmişti soğuk yüzümüze kamçı gibi çarpıyordu. Zirve karşımızda duruyordu son düzlükte gözlerimiz birbirlerine kenetlenmiş durumdaydı. Zirveye çıktık, ancak 4-5 metre yükseklik de olan zirve yükseltisine ben ve Serdar sonrasında Bünyamin tek olarak çıktı, biz ise alta bekledik (15 Ağustos 2001). Zirve de durmak çok zordu, birkaç fotoğraf çektikten sonra hemen inişe geçtik. Sürekli birlikte olan ekipte kopma meydana gelmiş Ali ve Bünyamin gerideden geliyordu, tempolar oldukça düşmüştü. 5100 metrede buluştuk ve Ali'ye baktığımda yorulmuş olduğunu gördüm. Nasılsın diye sorduğumda iyi olduğunu göre tex'inin içine anorağını giyeceğini söyledi. Ona son kalan 1 litre kalan sıcak sıvıyı vererek kendini toplamasını sağlamasını söyledim. Burada fazla kalmamalıydık görüş açıktı buna karşın soğuk vardı. İnişe devam ederken Ali'nin çantasını Serdar almıştı. Ben 4900 metreye kadar önde giderek tempoyu ayarlamaya çalıştım ancak Ali'nin temposu düşmeye devam etti. Kamp açık bir şekilde görülüyordu. Bu esnada Serdar ve Bünyamin'e kampa giderek hem üşümelerini hem de biz geldiğimizde sıcak bir şeyler hazırlamalarını söyledim. Çünkü düşüncelerim Ali'nin ısı ve sıvı kaybından dolayı problemlerin başladığı

doğrultusunda idi. Ali'nin konuşmalarında ve dengesinde 4800 metreye kadar hiçbir problem yoktu ama maalesef dengede problemler başladı bu esnada ekibimizin kampa girdiğini açıkça görüyordum. Ali'de onları görebiliyor ve az kaldığını söylüyordu. Dengesi oldukça bozulmuş artık benim yardımımıyla yürür olmuştu. Bu esnada aklıma gelen şey onu sıcak bir ortama ulaştırmaktı. Çadıra 100 metrelik bir mesafe kalmıştı ki Ali bana göremediğini söyledi, ona moral vermeliydim. Yapma, "Ali zaten sen miyopsun görememen normal" dediğimde bunun farklı olduğunu söyledi. Bu şartlarda yürümesinin zor olduğunu, düşme sonucunda oluşabilecek riskleri açısından Ali'yi oturtup kalkmamasını hemen geleceğimi söyledim. En fazla 50 metre uzağımda olan kampa koşarak. Serdar ve Bünyamin'e "Ali'yi alalım" dedim. Ali'nin yanındayken Bünyamin'i tanıyamayarak Serdar'a onun kim olduğunu sormuş. Yardımla çadıra gelirken aniden çökerek yaşamını yitirdiğini sonradan anlayacağımız o acı an yaşandı. Çadıra getirdiğimizde 30 dakikanın üzerinde hayata dönüştürme çalışmalarımız cevapsız kaldı kanatları kopmuş kuşların çaresizliğinde Ali'yi kaybettiğimizi anladık. Gerçeklerin kabullenilmesi zordu ama duygularımızı daha sonra hissetmek için içimize gömmemiz gerekiyordu. 4-5 saat öncesinde 7000 lik hayalleri kurduğum Ali kollarımda beni bırakıp, gitmişti ve niçin demekten başka bir çarem yoktu. 4600 metredeki çadırımız büsbütün sessizlik bürümüşü.

Gün batmaya başlamış karanlık olmuştu. Karanlığın soğuk yüzü bize bundan sonra yapılması gerekenleri söylüyordu. Ali'yi indirmenin yorgun olan bizler için riskli bir o kadar da zor olacağını biliyordum. Yapılacak olan tek şey sabah erkenden Bünyamin ile aşağıya inerek Arama Kurtarma Ekiplerine haber vermemdi. Uzun bir gecenin ardından Bünyamin ile Priut 11 kampına indik. Kampta bulunan Rus dağcılara olayı anlatım ancak telsizleri çalışmadığından haber veremiyorlardı. Yapmam gereken şey bir alt kamp olan 3200 metreye inmekti ki, bu oldukça yorucu idi bunu biliyordum. Malzemeleri bırakarak oradan 3200 metre kampına indim telsizle Terskol'a bilgi verdik. Tekrar yukarı çıkıp, Bünyamin ve Serdar'a haber vermem gerekiyordu. Çıkışa başladım, öğlen saatlerinde 4200 m deki kampa ulaştım orada, 15 dakika kadar dinlendikten sonra, Bünyamin'i ve oradakileri bilgilendirip 4600m kampına doğru yükselmeye başladım. Bir saat sonra dağın dört bir tarafından gelen Arama Kurtarma Ekiplerini gördüm, bazıları tur kayağı ile bazıları koşarcasına ilerliyorlardı. O anda tüm yorgunluklarım ve kafamdaki soru işaretleri dağıldı. Ali'yi sardığımız bivak

torbasını iple bağlayarak indiriyorlardı yanlarına koşarak gittim. O anda en çok Serdar'ı merak ediyordum. O da iyi idi. Hep birlikte 3200 m kampına oradan da teleferikle Terskol'a ulaştık. Hatırlamak bile istemediğim doktor ve polis raporlarından sonra Arama Kurtarma Ekip arabasıyla Nalçık iline gittik. Yine gece olmuştu, Ali'yi yanımızdan hiç ayırmamıştık ama Hastaneye geldiğimizde onun öldüğü gerçeğini soğuk odada onu yalnız bırakırken farkettilik.

Zor gecen bir geceden sonra, yapılması gereken bir çok resmi işlem, otopsi raporu, gümrük belgeleri, askeriyeden ve polisten alınacak belgeler bizi bekliyordu. Nalçık'ta bu işleri yapmaya koyulduk. Kolay değildi bir an önce bitirip Soçiye oradan da Trabzon'a ulaşmalıydık. Değişik yollarla Türkiye'ye dönme çabamız sonuç vermemişti. Uçak günleri 3-4 gün sonraydı. İşlemleri tamamlamış, tüm sorunlar, engellemeleri ve kontrolleri aşmıştık.

Otopsiyi yapan doktorla konuşup Ali'nin ölüm nedeni öğrenince çok şaşırılmıştım. Ben o ana kadar ısı kaybından oluşabilecek hipotermia ve yüksekliğe bağlamıştım. Fakat olay daha da karmaşıktı. Böbrekleri ve şekerle başlayan sorunlar kanda göllenme yaratmış pıhtılaşp beyinde emboli yaparak ölüme sebep olmuştu. O ana kadar hem Ali'nin hemde bizim bilmediğimiz, sağlık problemleri herhangi bir yerde değil Elbruz'da yakalamıştı.

Nalçık'tan uzun bir yolculuğun ardından Soçi'ye ulaştık. Gemi ile Trabzon'a gittik. Trabzon limanına vardığımız o gün bizi yolcu eden insanlardan çok daha fazlası Ali'yi karşılamayı bekliyorlardı.

Evet ekip tamamdı 4 kişiydik. Ama Ali'yi bir dost, can yoldaşını oralarda Elbruz'da bırakmıştık. Kaybetmek anlatılması zor bir acı. Hele Ali gibi, Kafkas dağlarının ve Avrupa'nın en yükseğine adını, duygularını ve umutlarını yazdıran dostumuzun bizleri yalnız bırakması, işte bu en acısı. Ali için dağlar idealdi, yaşamın gerçek anlamıydı. O şimdi hala dağlarda ve biz dağlara da hep onunla olacağı

Yazan: Ersan BAŞAR